

ISBN

Systém mezinárodního standardního číslování knih - ISBN (International Standard Book Numbering) vznikl koncem 60. let ve Velké Británii. V České republice je zaveden od roku 1989. Od 1. 1. 2007 systém používá třináctimístného čísla ISBN k jednoznačné identifikaci **knih (neperiodických publikací)**.

Podle zásad systému ISBN dostává **každé konkrétní vydání knihy vydané konkrétním vydavatelem pouze jedno číslo ISBN**.

Jednou přidělené číslo ISBN nesmí být v žádném případě znovu použito. Vydá-li vydavatel jednu knihu v různých jazycích, pak dostane **každá jazyková verze své číslo ISBN**.

Samostatné číslo ISBN musí být přiděleno každé odlišné formě, v níž je daný titul vydáván či produkován, např.: vázané a brožované, kapesní, luxusní, kolibří, s mapami, gramofonovými deskami, magnetofonovými kazetami, mikrofišemi, disketami, CD-ROM, apod.

Ve výjimečných případech přidělí číslo ISBN titulu Národní agentura ISBN v ČR. Týká se to publikací vydávaných vlastním nákladem autora nebo vydávaných ojedinele institucí, která nehodlá provozovat soustavnější vydavatelskou činnost.

Pro Českou speleologickou společnost jde o jednorázově vydávaná díla jak předsednictvem (např. jednotlivé tituly v Knihovničce ČSS jako třeba Archeologie a jeskyně aj.), tak samotnými ZO ČSS (v poslední době publikace Srbsko Vládi Bláhy z 1-06 nebo Býčí skála z 6-01, které však byly vydány bez přiděleného ISBN jen vlastním nákladem autorů).

Od července 2010 se přidělují čísla **ISBN i online publikacím na URL adresu**. U **online publikací** se číslo ISBN přiděluje **každému samostatně dostupnému formátu** (např. : .ePub, .pdf, .html, .lit).

Pro autory z řad členů ČSS to znamená, že dostanou ISBN i pro vyvěšení svého díla na stránkách ČSS v sekci Ke stažení → Edice ČSS - publikace ke stažení, kde máme dnes jen Cesty ke Zlaté kolébce autorů z 1-05.

ISSN

Vedle knih se přidělují mezinárodní standardní čísla i **seriálovým publikacím** - čísla **ISSN** (International Standard Serials Number). K seriálovým publikacím patří periodika, díla na pokračování a edice.

ISSN přiděluje výhradně Národní knihovna.

V ČSS se toto týká časopisu Speleo.

Ročenky a některá díla na pokračování splňují kritéria jak pro přidělení čísla ISBN, tak ISSN. Číslo ISSN je přiděleno seriálovému titulu, který je stejný pro všechny části nebo jednotlivé svazky seriálové publikace, a číslo ISBN se přiděluje každému jednotlivému svazku ročenky, monografické publikace apod. V dané publikaci potom budou obě čísla uváděna tak, že jako první bude číslo ISBN a pod ním číslo ISSN.

Toto je v ČSS případ sborníku Speleofóra, pro nějž každý rok přiděluji nové ISBN, zatímco ISSN zůstává neměnné.

Význam přidělení ISBN

Přidělení ISBN vypracovanému dílu v krátkosti a hrubém zjednodušení znamená, že se **prostřednictvím tohoto kódovacího systému dostane titul a jeho popis do rejstříků všech knihoven světa**, které jsou v tomto systému zapojeny.

Kromě samotného žádaného „zviditelnění“ dílka a jeho autorů jde i o povýšení významu díla pro případný další jeho prodej či jiné způsoby šíření apod. - každý, kdo se rozhoduje mezi dílem s ISBN či bez ISBN, vždy bude mít za to, že **nemá-li dílo ISBN, není pravděpodobně až zas tak kvalitní**, protože se jej žádný registrovaný vydavatel (jako třeba ČSS) neujal.

Doporučení pro autory z řad členů ČSS ať již jednotlivců či skupin:

před dokončením díla vyžádat na sekretariátě přidělení ISBN, což proběhne v řádu jediného týdne (déle určitě ne)

Uvedením ISBN do finálního vydání se dílo výše popsanou cestou dostane na veřejnost mnohem účinněji, než jen hospodskou šeptandou, a je přínosem nejen autorům, ale i společnému zájmu České speleologické společnosti.

Pro řádné přidělení ISBN sepíše ČSS jako registrovaný vydavatel s autory jednoduchou dohodu, v níž se zaručí za:

- **přidělení a zaevidování ISBN** konkrétnímu dílu
- **splnění oznamovací povinnosti** vůči Národní knihovně a povinným příjemcům periodik podle platných norem
- **vyvěšení díla na stránkách www.speleo.cz** v sekci Ke stažení → Edice ČSS - publikace ke stažení v případě elektronické verze
- **rozeslání povinným příjemcům periodik v ČR** po doručení 10 výtisků autory na sekretariát ČSS v případě papírové publikace
- v obou případech bude dílko **umístěno i do odborné knihovny ČSS**

Takže kromě samotného vyžádání ISBN a podpisu krátké dohody je od všech dalších autorských povinností autor z řad členstva ČSS tímto jednoduše zcela osvobozen.

Doporučený postup:

1. stáhnout si **formulář dohody** z www.speleo.cz → Ke stažení → Dokumenty a formuláře ČSS
2. **vyplněný a podepsaný jej dvojmo zaslat** na sekretariát ČSS
3. **současně e-mailem avizovat** sekretariátu požadavek na přidělení ISBN

To je úplně vše.

Prázdný vzor dohody

(stejně to provozuje např. Nakladatelství Českého vysokého učení technického v Praze):

Přidělení čísla ISBN

publikacím vydávaným Českou speleologickou společností, Praha

---

ISBN 978-80-.....-.-.

Česká speleologická společnost (dále ČSS) přiděluje číslo ISBN publikacím, které jsou vydány členem či organizační jednotkou ČSS za následujících podmínek:

1. **Za formální i obsahovou stránku publikace ručí člen či organizační jednotka ČSS, která publikaci zpracovává, nikoliv ČSS.**
2. Podle zákona č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích, v platném znění, je **povinen každý, kdo obdrží od ČSS číslo ISBN, uvést v tiráži následující údaje** (doplňte rovněž v tomto formuláři):

Autor (editor):

Název díla:

Vydala: Česká speleologická společnost, Praha

Ve spolupráci s: *sem uvést případně další přispěvatele např. AOPK ČR, Správa CHKO ... apod.*

Zpracoval: *sem patří uvést příslušnou ZO ČSS*

Kontaktní adresa: Česká speleologická společnost, Na Březince 1513/14, Praha 5, 150 00

Tel.: +420 722 651 110

Tisk a adresa tiskárny: *jde-li o papírový tisk, uvést, kdo a kde vytiskl*

Počet stran: *počet stránek číslem*

Náklad: *počet vydaných kusů díla papírového vydání*

Vydání a forma: *např. "1. vyd." a např. "váz." papírových tisků či ".pdf" e-vydání apod.*

3. **Stručná anotace vydávaného díla:**

Pozn.: **Takto vyplněný formulář 2x vytiskněte a vlastnoručně podepsaný doručte na sekretariát ČSS, kde bude poté přiděleno ISBN.**

V:

dne:

Podpis: